

освітню міграцію українських громадян, насамперед змінивши власну освітню політику, що фактично виштовхує багатьох енергійних молодих людей до пошуку освіти за кордоном, насамперед у Польщі.

Джерела та література

1. Грач К., Пилат А. Українське студентство в Польщі: політики залучення, інтеграції та мотивація і плани студентства 2018 р. URL: <https://cedos.org.ua/uk/articles/ukrainski-studenty-v-polshchi-polityky-zaluchennia-intehratsii-ta-motyvatyia-i-plany-studentiv#sum>
2. Гулай В., Дмитришин Н. Освітня міграція як «вікно можливостей»: українські студенти в Польщі у дилемах активізму. Громадський активізм українських мігрантів Європи: згуртовані новими викликами: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (24 жовтня 2019 р.). Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. С. 43–51.
3. Гулай В. В. Освітня міграція з України до Польщі (перша–друга декада XXI ст.): виклики, загрози та можливості. Міжнародно-правовий захист прав трудящих мігрантів в контексті сучасної міграційної політики: матеріали III-ї міжнар. наук.-практич. інтернет-конф., 25 жовтня 2019 р., м. Ірпінь, УДФС України, 2019 р. С. 21–24.
4. Польщі потрібні українські студенти-заробітчани. URL: https://biz.ligazakon.net/ua/news/187317_polshch-potrbn-ukransk-studenti-zarobtchani
5. Українське суспільство: міграційний вплив: нац. доповідь / Інститут демографії та суспільних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ, 2018. 396 с.
6. Ukrainian students happy with their studies in Poland. URL: <https://english.swps.pl/university/news/2663-ukrainian-students-happy-with-their-studies-in-poland>
7. W Polsce studiuje 57 119 studentów zagranicznych ze 157 krajów. URL: http://perspektywy.pl/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=2899:w-polsce-studiuje-57-119-studentow-zagranicznych-ze-157-krajow&catid=22&Itemid=119

Agnieszka Polewska

Uniwersytet Warszawski

RELACJE POLSKO-UKRAIŃSKIE Z PERSPEKTYWY MŁODEGO POKOŁENIA POLAKÓW

Słowa klucz: Polska, Ukraina, młode pokolenie, badania ilościowe.

W podświadomości Polaków wciąż istnieje „idea dwóch wrogów”. Stwierdzenie to odnosi się do obecnej Republiki Federalnej Niemiec oraz Federacji Rosyjskiej. Z jednej strony wynika to z rozbiorów Polski w XVIII wieku, a z drugiej, pogląd ten został utrwalony w historii za sprawą paktu Ribbentrop-Mołotow. Jednak analizując historię narodu polskiego, można zauważyć, że historia uwydatnia konflikty ze wszystkimi państwami sąsiadującymi z Polską.

Jednym z takich państw jest Ukraina. Historia polsko-ukraińska ma duży wpływ na postrzeganie obecnie narodu ukraińskiego przez Polaków – wojna polsko-ukraińska w 1918 roku czy akcja „Wisła”. Innym aspektem są obecne różnice pomiędzy obydwojoma państwami – Ukraina nie jest w Unii Europejskiej oraz istnieje inny poziom gospodarczy. Poniższe tezy mają na celu opisać naród ukraiński z perspektywy młodego pokolenia Polaków na podstawie badań ilościowych wśród osób w wieku 18–30 lat. Badania zostały przeprowadzone na 203 respondentach w formie formularza internetowego. Wszyscy badani zadeklarowali, że są narodowości

polskiej. Większość osób stanowiły kobiety – 79 %, a mężczyźni pozostałe 21 %. Wszyscy badani mieli wykształcenie średnie bądź wyższe.

Pierwsze pytanie brzmiało «Co wpływa na Pana/Pani opinię o Ukrainie?». Była to odpowiedź otwarta, bez limitu odpowiedzi. Jednak najczęściej pojawiała się odpowiedź: media (86 %), doświadczenia własne (68 %), doświadczenia znajomych/rodziny (54 %). Trochę rzadziej pojawiała się odpowiedź przeszłość historyczna (33 %) i relacje polityczne (27 %). Pojedyncze odpowiedzi brzmiały: wpisy w Internecie, inna mentalność, reklamy w Polsce. Jak widać dużo osób świadomie ocenia relacje polsko-ukraińskie, jako że miało osobistą styczność z przedmiotem badań jakim jest Ukraina. Więcej osób w tym badaniu jednak opiera swoje stanowisko o przekazy medialne i opinie usłyszane od znajomych i rodziny.

Drugie oraz trzecie pytanie dotyczyło zalet i wad postrzeganych w osobach narodowości ukraińskiej. W zaletach wymieniano pogodność, otwartość, brak barier językowych, pracowitość. Wady natomiast głównie skupiały się na pracowaniu w Polsce tj. pracy w Polsce, brak znajomości języka polskiego po migracji, zaniżanie poziomu płac na rynku. Poza pojedynczymi przypadkami («zamknięci w sobie», «małomówni»), nie wymieniono żadnych osobowych wad, ani nawet opartych na stereotypach. Co ciekawe mimo dużej ilości wypowiedzi na temat pracy Ukraińców w Polsce, według badań to właśnie obcokrajowcy napędzają gospodarkę Polski ze względu na panujące zjawisko starzenia się społeczeństwa. A za kilka lat, o ile sytuacja nie zmieni się, Polska powinna nawet zabiegać o konkurencyjność co do napływu nowych migrantów zarobkowych. Można analizować czy taka odpowiedź respondentów wynika z ich wiedzy na temat rynku pracy czy przyjętych stereotypów.

Czwarte pytanie dotyczyło znajomości osób pochodzenia ukraińskiego. Aż 73 % respondentów zadeklarowało znajomość osób pochodzących z Ukrainy. Były to głównie znajomości ze szkół, z uczelni wyższych, z pracy bądź osoby poznane podczas podróży). Pozostałe 27 % osób, które nie znają osobiście żadnego Ukraińca, odpowiedziało na pytania «czy chciałoby poznać osobę z Ukrainy». Tutaj zdania były podzielone 60 % osób chciałoby, a aż 40 % nie chciałoby. Taka statystyka budzi kontrowersje. Z jednej strony świadczy o sporej niechęci do integracji z Ukraińcami. Z drugiej strony za nieprzywiązywanie znaczenia do narodowości poznanych osób.

Ostatnie pytanie było w formie otwartej i dotyczyło oceny obecnych relacji polsko-ukraińskich. Większość (66 %) uważa aktualne relacje polsko-ukraińskie za dobre. Niektóre osoby rozgraniczały stosunki osobiste od stosunków politycznych. Tutaj widać tendencję do pozytywnej oceny samych relacji Ukraińców z Polakami, ale negatywne stosunki między państwami.

Podsumowując, młode pokolenie Polaków optymistycznie ocenia relacje polsko-ukraińskie. Przede wszystkim każda osoba wymieniła przynajmniej jedno źródło informacji, dzięki której wykształciła sobie zdanie na temat Ukrainy. Po drugie wymieniono więcej zalet niż wad samych Ukraińców, co jest pozytywne patrząc na rokroczny przyrost ukraińskich migrantów w Polsce. Co więcej dużo osób zna osoby z Ukrainy, a jeśli nie zna to większość chciałaby je poznać osobiście. Dlatego ta grupa respondentów relacje personalne oceniła przez pryzmat ponadnarodowy. Natomiast były głosy o nienajlepszych stosunkach między

państwowych. Mimo tej oceny i dzisiejszego układu stosunków międzynarodowych, młode pokolenie ma tendencje do oceniania ponadnarodowo. Trudno jednak ocenić relacje wszystkich Polaków na podstawie jednego badania, które stosunkowo wyraża jednoznaczną pozytywną opinię.

Bibliografia

1. Babbie E. *Podstawy badań społecznych* PAN, Warszawa 2009.
2. Czpliński M., Łoś A., Maroń J., Mrozowicz W. *Historia w datach*. Warszawa, 1997, wyd. I.
3. Badania własne z grudnia 2019 roku.

Бабій Інна

ІНТЕГРАЦІЯ МІГРАНТІВ У МІСЬКИЙ ПРОСТІР ЯК СКЛАДОВА «ДИПЛОМАТІЇ МІСТА» (на прикладі польських міст)

Анотація. Досліджено «дипломатію міста», яку проводять найбільші польські міста для того, щоб сприяти інтеграції мігрантів. Виділено причини, які спонукали міста до створення власних інтеграційних політик Також з'ясовано зв'язок між дипломатією міста та міграційною політикою держави у контексті членства Польщі в ЄС.

Ключові слова: «Дипломатія міста», «Польща», «міграція», «інтеграція мігрантів».

Abstract. In these thesis it is researched «city diplomacy» which is led by the largest Poland cities with the aim to support integration of migrants. The reasons, which motivate cities to create their own integration policy, were allocated. Considered, connection between city diplomacy and states migration policy in context Poland membership in EU.

Keywords: «city diplomacy», Poland, migration, migrants' integration.

Масові переміщення людей між державами є актуальним питанням сучасної міжнародної політики, адже вони створюють чимало проблем, які неможливо вирішити на державному рівні. Оскільки великі міста з розвинутою економікою та інфраструктурою продовжують залишатися найбільш популярними пунктами призначення для зовнішніх і внутрішніх мігрантів, такі міста починають проводити власну політику культурної і соціальної адаптації та економічної інтеграції мігрантів. Загалом ця політика спрямована на збереження міського простору і подальший розвиток міста, що у підсумку дає змогу стверджувати про наявність такого феномена, як «дипломатія міста». «Дипломатія міста» може бути визначена як інституції та процеси, через які міста вступають в стосунки з іншими суб'єктами на міжнародній політичній арені, щоб представити себе та свої інтереси [13, 11]. А зважаючи на сучасні тенденції розвитку «дипломатії міста», це спонукає до створення власних інтеграційних планів, до взаємодії та обміну досвідом із закордонними містами-партнерами, до консультацій з міжнародними організаціями та в результаті цього вироблення власної політики щодо міграції, яка не завжди повністю збігається з міграційною політикою держави.

Польські міста в цьому випадку не є винятком, адже вони також зазнають впливу від міграції різного характеру й так само розвивають свою